

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาเรื่อง การศึกษาการใช้บทบาทสมมติในการพัฒนาทักษะชีวิตที่ประสงค์ของเด็กร่วมทุน ผู้วิจัยได้ประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแบ่งเป็นหัวข้อตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยลักษณะชีวิตที่ประสงค์ก่อนและหลังการทดลองของเด็กร่วมทุนที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ
2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยลักษณะชีวิตที่ประสงค์หลังการทดลองของเด็กร่วมทุนที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมติและการสอนตามปกติ
3. ผลการสังเกตลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ ก่อนและหลังการทดลองของเด็กร่วมทุนที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมติและการสอนตามปกติ
4. ผลการบันทึกปัญหาของครูในการนำบทบาทสมมติมาใช้ในบทเรียน ในด้านการเตรียมการสอน การดำเนินการสอน การสรุป และประเมินผล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยลักษณะที่พึงประสงค์ก่อนและหลังการทดลองของเด็กร่วมอนุบาลที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ ปรากฏอยู่ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยลักษณะที่พึงประสงค์ ก่อนและหลังการทดลองของเด็กร่วมอนุบาลที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

ลักษณะที่พึงประสงค์	กลุ่มทดลอง				t
	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ด้านการไม่แกล้งเพื่อน	3.71	.69	5.08	.74	19.15*
ด้านการมีน้ำใจต่อเพื่อน	3.11	.72	4.29	.29	11.99*

*p < .01

จากข้อมูลในตารางที่ 2 เห็นได้ว่าคะแนนเฉลี่ยลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการไม่แกล้งเพื่อนและด้านการมีน้ำใจต่อเพื่อน ก่อนและหลังการทดลองของเด็กร่วมอนุบาลที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ หลังการทดลองลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการไม่แกล้งเพื่อน และการมีน้ำใจต่อเพื่อนของเด็กร่วมอนุบาลที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมติสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยลักษณะที่พึงประสงค์หลังการทดลองของเด็กวัยอนุบาลที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมติและการสอนตามปกติ นำเสนอผลในรูปของตาราง ปรากฏอยู่ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยลักษณะที่พึงประสงค์หลังการทดลองของเด็กวัยอนุบาลที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมติและการสอนตามปกติ

ลักษณะที่พึงประสงค์	หลังการทดลอง				t
	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ด้านการไม่แกล้งเพื่อน	5.08	.74	4.47	.79	14.22*
ด้านการมีน้ำใจต่อเพื่อน	4.29	.29	3.37	.67	7.20*

* $p < .01$

จากข้อมูลในตารางที่ 3 เห็นได้ว่าคะแนนเฉลี่ยลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการไม่แกล้งเพื่อนและการมีน้ำใจต่อเพื่อน หลังการทดลองของเด็กวัยอนุบาลที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมติและการสอนตามปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ หลังการทดลองลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการไม่แกล้งเพื่อนและการมีน้ำใจต่อเพื่อนของเด็กวัยอนุบาลที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมติสูงกว่าเด็กวัยอนุบาลที่ได้รับการสอนตามปกติ

3. ผลการสังเกตลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ ก่อนและหลังการทดลองของเด็กวัยอนุบาลที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ และการสอนตามปกติ

3.1 ผลการสังเกตลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ ก่อนและหลังการทดลองของเด็กวัยอนุบาลที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ ปรากฏอยู่ในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนผลการสังเกตลักษณะที่ไม่พึงประสงค์และร้อยละของลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ที่ลดลง ก่อนและหลังการทดลองของเด็กร่วมมูลนิธิที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

ลักษณะที่ไม่พึงประสงค์	กลุ่มทดลอง				หมายเหตุ
	ก่อนการทดลอง (จำนวนครั้ง)	หลังการทดลอง (จำนวนครั้ง)	ลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ลดลง		
			จำนวนครั้ง	ร้อยละ	
<u>การแกล้งเพื่อน</u>					
1. การทำร้ายร่างกายเพื่อน	44	13	31	70.46	
2. การแย่งหรือทำลายของของเพื่อน	31	9	22	70.97	
3. การพูดว่ากล่าวล้อเลียนเพื่อน	25	8	17	68.00	
<u>การไม่มีน้ำใจต่อเพื่อน</u>					
1. การไม่แบ่งของเล่นของๆให้เพื่อน	39	12	27	69.23	
2. การไม่ช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน	26	9	17	65.39	
3. การไม่เสียสละให้เพื่อนขอความช่วยเหลือร่วมกัน	22	8	14	63.64	

จากข้อมูลในตารางที่ 4 เห็นได้ว่าหลังการทดลองจำนวนลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กร่วมมูลนิธิที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมติลดลงในทุกพฤติกรรมและลดลง อยู่ในช่วงร้อยละ 63.64 ถึง 70.97

4.2 ผลการสังเกตลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ ก่อนและหลังการทดลองของเด็ก
 วัยอนุบาลที่ได้รับการสอนตามปกติ ปรากฏอยู่ในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนผลการสังเกตลักษณะที่ไม่พึงประสงค์และร้อยละของลักษณะที่ไม่พึงประสงค์
 ที่ลดลง ก่อนและหลังการทดลองของเด็กวัยอนุบาลที่ได้รับการสอนตามปกติ

ลักษณะที่ไม่พึงประสงค์	กลุ่มควบคุม				หมายเหตุ
	ก่อนการทดลอง (จำนวนครั้ง)	หลังการทดลอง (จำนวนครั้ง)	ลักษณะที่ไม่พึง ประสงค์ลดลง		
			จำนวนครั้ง	ร้อยละ	
<u>การแกล้งเพื่อน</u>					
1. การทำร้ายร่างกายเพื่อน	41	29	12	29.27	
2. การแย่งหรือทำลายของของเพื่อน	30	23	7	23.33	
3. การพูดว่ากล่าวล้อเลียนเพื่อน	27	21	6	22.22	
<u>การไม่มีน้ำใจต่อเพื่อน</u>					
1. การไม่แบ่งของเล่นของใช้ให้เพื่อน	37	28	9	24.32	
2. การไม่ช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อน เดือดร้อน	25	20	5	20.00	
3. การไม่เสียสละให้เพื่อนค้นหา กิจกรรมร่วมกัน	23	19	4	17.39	

จากข้อมูลในตารางที่ 5 เห็นได้ว่าหลังการทดลองจำนวนลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ของเด็ก
 วัยอนุบาลที่ได้รับการสอนตามปกติลดลงในทุกพฤติกรรมและลดลง อยู่ในช่วงร้อยละ 17.39
 ถึง 29.27

จากข้อมูลในตารางที่ 4 และ 5 นำร้อยละของลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ที่ลดลงหลังการทดลองของเด็กวัยอนุบาลที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมติและการสอนตามปกติมาเปรียบเทียบดังปรากฏอยู่ในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบร้อยละของลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ที่ลดลงหลังการทดลองของเด็กวัยอนุบาลที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมติและการสอนตามปกติ

ลักษณะที่ไม่พึงประสงค์	หลังการทดลอง		หมายเหตุ
	กลุ่มทดลอง ลดลง (%)	กลุ่มควบคุม ลดลง (%)	
<u>การแกล้งเพื่อน</u>			
1. การทำร้ายร่างกายเพื่อน	70.46	29.27	
2. การแย่งหรือทำลายของของเพื่อน	70.97	23.33	
3. การพูดว่ากลัวเสียเพื่อน	68.00	22.22	
<u>การไม่ใส่ใจต่อเพื่อน</u>			
1. การไม่แบ่งของเล่นของใช้ให้เพื่อน	69.23	24.32	
2. การไม่ช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน	65.39	20.00	
3. การไม่เสียสละให้เพื่อนขอความช่วยเหลือร่วมกัน	63.64	17.39	

จากข้อมูลในตารางที่ 6 เห็นได้ว่า หลังจากการทดลองลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ของ
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมลดลง ดังนี้ การทำร้ายร่างกายเพื่อนกลุ่มทดลองลดลงร้อยละ 70.46
กลุ่มควบคุมลดลงร้อยละ 29.27 การแกล้งหรือทำลายของของเพื่อน กลุ่มทดลองลดลงร้อยละ
70.97 กลุ่มควบคุมลดลงร้อยละ 23.33 การพูดว่ากลัวสื่อเลียนเพื่อนกลุ่มทดลองลดลงร้อยละ
68.00 กลุ่มควบคุมลดลงร้อยละ 22.22 การไม่แบ่งของเล่นของเข้าให้เพื่อนกลุ่มทดลองลดลง
ร้อยละ 69.23 กลุ่มควบคุมลดลงร้อยละ 24.23 การไม่ช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน
กลุ่มทดลองลดลงร้อยละ 65.39 กลุ่มควบคุมลดลงร้อยละ 20.00 การไม่เสียสละให้เพื่อนขอ
กิจกรรมร่วมกัน กลุ่มทดลองลดลงร้อยละ 63.64 กลุ่มควบคุมลดลงร้อยละ 17.39 แสดงให้เห็นว่า
หลังการทดลองลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาลที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมติลดลง
มากกว่าเด็กวัยอนุบาลที่ได้รับการสอนตามปกติในทุกพฤติกรรม

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. ผลการบันทึกปัญหาของครูในการนำบทบาทสมมติมาใช้ในบทเรียนในด้านการเตรียมการสอน, การดำเนินการสอน การสรุป และประเมินผล ปรากฏผล ดังนี้

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน	รายละเอียด	หมายเหตุ
ด้านการเตรียมการสอน	<p>- แผนการสอน</p> <p>1. แผนการสอนมีรายละเอียดชัดเจนเข้าใจง่าย แต่ต้องใช้เวลาในการศึกษาแทนการสอนมาก</p> <p>2. แผนการสอนบางแผนมีเนื้อเรื่องที่รุนแรงมากอาจกลายเป็นการชี้แนะให้เด็ก</p> <p>- การเตรียมสื่อ อุปกรณ์</p> <p>ไม่มีปัญหาเนื่องจากเป็นสื่อและอุปกรณ์ที่หาง่ายและส่วนใหญ่มีอยู่ในชั้นเรียน</p>	<p>ได้แก้ไขด้วยการคุยและทำความเข้าใจกับเด็กว่าควรทำหรือไม่เพราะเหตุใด</p>
ด้านการดำเนินการสอน	<p>- การจัดเตรียมสถานที่, ฉาก</p> <p>ส่วนมากไม่มีปัญหา มีเพียงบางแผนการสอนเท่านั้นที่เกิดปัญหาเล็กน้อย เพราะมีเนื้อหาในการแสดงบทบาทสมมติไม่เพียงพอ ทำให้ผู้แสดงได้รับอุบัติเหตุเล็กน้อย คือ ร่วงชนเก้าอี้ เช่น เรื่อง "ฟ้ากับเพื่อน ๆ" ทั้งนี้อาจเนื่องจากในห้องมีนักเรียนจำนวนมากและมีตู้และชั้นวางของภายในห้องเรียนวางเต็มไปหมด</p>	

ปัญหาการจัดการเรียน การสอน	รายละเอียด	หมายเหตุ
	<p>- ขั้นตอนการดำเนินการสอน</p> <p>หลังจากศึกษาแผนการสอนแล้วคิดว่า การสอนคงมีปัญาเกี่ยวกับขั้นตอนในการสอน เพราะมีขั้นตอนมาก เมื่อได้ลงมือสอนครั้งแรก ๆ ก็ติดขัดบ้าง แต่ตอนหลังก็สามารถสอนได้ตามขั้นตอนไม่เกิดปัญา</p> <p>- การนำเข้าสู่เรื่อง</p> <p>ไม่มีปัญา</p> <p>- การเลือกและกำหนดบทบาทของผู้แสดง, ผู้สังเกต</p> <p>การกำหนดบทบาทของผู้แสดง ผู้สังเกตนั้นไม่มีปัญา แต่มีปัญาในการเลือกผู้แสดงเพราะเด็ก ๆ จะแย่งกันอาสาออกมาแสดง ทำให้เสียเวลามากในการตกลงว่าจะให้ใครเป็นผู้แสดงบ้าง</p> <p>- จัดฉาก และเตรียมการแสดง</p> <p>ไม่มีปัญา</p> <p>- เตรียมผู้ชมและผู้สังเกต</p> <p>ไม่มีปัญา</p>	

ปัญหาการจัดการเรียน การสอน	รายละเอียด	หมายเหตุ
ด้านการประเมินผล	<p>- บรรยายและแสดงบทบาทสมมติ ไม่มีปัญหา</p> <p>- การอภิปราย, สันทนา และซักถาม</p> <p>1. คำถามที่ใช้ในการสนทนาซักถามแต่ละคนพบ มีมากเกินไปจนเกรงว่าอาจทำให้เด็กเกิดความ เบื่อหน่าย แต่เมื่อได้สอนแล้ว คำถามไม่ได้มาก อย่างที่คิด เด็ก ๆ กลับชอบตอบคำถามมาก บางครั้งแย่งกันตอบ</p> <p>2. คำถามและการสนทนาที่ใช้ในแต่ละคนจะ มีแนวคล้าย ๆ กัน บางครั้งยังไม่ทันถามเด็กจะ ตอบก่อน</p> <p>- การสรุปข้อคิดเห็น ไม่มีปัญหา</p> <p>- การมีส่วนร่วมของนักเรียน</p> <p>นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนทุกคน ปัญหามีเพียงเล็กน้อย คือ เด็ก ๆ มักจะแย่งกัน อาสาที่จะแสดงบทบาทสมมติ โดยเฉพาะบทบาทที่ เป็นคุณครู ทำให้ต้องเสียเวลาในการตกลงกัน นานพอสมควร และเด็ก ๆ ยังชอบที่จะแย่งกันตอบ คำถามอีกด้วย</p>	

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ
จากผลการสัมภาษณ์ครูประจำชั้น

1. เด็กสนุกและชอบแสดงบทบาทสมมติมาก ถ้าวันไหนไม่ได้แสดงบทบาทสมมติ เด็ก ๆ จะทวงถามว่า "วันนี้ไม่ให้เด็ก ๆ แสดงบทบาทหรือคะ", "คุณครูครับวันนี้ยังไม่ได้แสดงบทบาทเลยครับ"
2. แผนการสอนมีรายละเอียดชัดเจนดี เข้าใจง่าย
3. เด็ก ๆ รู้จักคิดหาวิธีการใหม่ ๆ ได้เอง
4. เด็ก ๆ ได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากขึ้น ทำให้เด็กเกิดความเชื่อมั่น และกล้าแสดงออกมากขึ้นโดยเฉพาะเด็กที่แต่ก่อนไม่ค่อยกล้าก็กล้ามากขึ้น
5. คุณรู้สึกสนุกกับการสอนและสนุกไปกับเด็ก ๆ
6. ทำให้เกิดความคุ้นเคย ความเข้าใจและความไว้วางใจในตัวครูมากขึ้น
7. หลังจากจบการเรียนการสอนแล้ว เด็กมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น คือ แกล้งกันน้อยลงและรู้จักแบ่งปัน, ช่วยเหลือซึ่งกันและกันมากขึ้น สังเกตจากก่อนการจัดการเรียนการสอนตามแผนนี้ เด็ก ๆ จะชอบมาฟ้องครูบ่อย ๆ ว่าเพื่อน ๆ แกล้ง, เพื่อน ๆ ไม่แบ่งของเล่นของใช้ให้ แต่ระยะหลังจากการทดลอง เด็กมาฟ้องน้อยลง

จากผลการสัมภาษณ์เด็กนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ จำนวน 38 คน สรุปได้ว่า

นักเรียนชอบแสดงบทบาทสมมติมาก และสนุกที่ได้แสดงบทบาทสมมติ เพื่อน ๆ มีพฤติกรรมแกล้งกันน้อยลงและเพื่อน ๆ มีพฤติกรรมการแบ่งของเล่นของใช้แก่กันมากขึ้น